

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Lovász Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek, a Hetzmann Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen Tisztességtelen piaci magatartás megállapítása és vállalkozói díj megfizetés iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2017. április 28-án kelt 4.G.41.245/2013/60-I. számú ítélete ellen a felperes által előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 1.000.000 (egymillió) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

1.

A felperes a keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest

1. az expedíciós szerződés alapján vállalkozói díj jogcímén 3.974.727 forint + áfa és ennek 2013. március 1-jétől a megfizetésig járó, a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata megfizetésére;
2. a futár szerződés alapján vállalkozói díj jogcímén 25.480.159 forint és ennek 2013. február 26-tól a megfizetésig járó, a rég. Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata megfizetésére;
3. a takarítási szerződés alapján 31.713.435 forint + áfa és ennek 2012. május 31-től a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére elsődlegesen vállalkozói díj, másodlagosan kártérítés címén. A késedelmi kamat iránti igényének mértékét vállalkozói díj esetén a rég. Ptk. 301/A. §-ára, míg kártérítés esetén a rég. Ptk. 301. § (1) bekezdésére alapította;
4. a takarítási szerződés alapján az alperest 23.036.498 forint + áfa és ennek 2012. július 1-jétől a megfizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére elsődlegesen vállalkozói díj, másodlagosan kártérítés címén. A késedelmi kamat iránti igényének mértékét vállalkozói díj esetén a rég. Ptk. 301/A. §-ára, míg kártérítés esetén a rég. Ptk. 301. § (1) bekezdésére alapította;
5. a takarítási szerződés alapján kártérítés jogcímén további 1.800.000 forint és ennek 2012. november 1-jétől a megfizetésig járó, a rég. Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésére;
6. az üzleti titok megsértésére tekintettel kártérítés jogcímén 21.251.580 forint és ennek 2013. január 1-jétől a megfizetésig járó, a rég. Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésére.

A felperes keresetében kérte továbbá, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes

7. megsértette a versenyeztetés tisztaságát;
8. megsértette a felperes üzleti titokhoz fűződő jogát;
9. megsértette a Tpvt. 5. §-ában foglaltakat, amikor közreműködött abban, hogy a felperes munkavállalói a felperessel fennálló munkaviszonyukat, gazdasági kapcsolatukat megszakították.

Kérte továbbá, hogy a bíróság

10. a fenti 7., 8. és 9. pontokban meghatározott jogsértésekre tekintettel az elégtétel adás körében a Tpvt. 86. § (2) bekezdésnek c) pontja alapján az alábbi nyilatkozatot a pályáztatásban résztvevő valamennyi féllel, az alperes egyszemélyi tulajdonosának anyabankjával – a ... Landesbankkal – közölje, továbbá a nyilatkozatot ... logóval ellátott fejléces papíron a Napi Gazdaság, Figyelő Net, Heti Világgazdaság újságokban, valamint internetes oldalakon, illetve a Portfolio.hu internetes oldalon is saját költségén tegye közzé: „Az alperes neve. a 2013. január 01. napjával az „... székházai és Fiókhálózata takarítási feladatainak” (továbbiakban: Feladatok) elvégzésére 2012. augusztus 01. napján kiírt tender nem a meghirdetett költségcsökkentési célokat szolgálta, arra csupán az előírt kiválasztási módszer látszatának fenntartása érdekében volt szükség. A Feladatok elvégzésére egyébként a tendertől függetlenül szubjektív tényezők alapján került kiválasztásra a **D.... Kft.** Mindemellett az alperes a felperes üzleti titokhoz fűződő jogát megsértette, amikor közreműködött abban, hogy a felperes üzleti titkát képező műszaki-, gazdasági-, szervezési ismereteket 3. személyek [így különösen az ... Bank székházai és fiókhálózata takarítását végző gazdálkodó szervezet(ek)] megismerhessék, megszerezzék. Emellett az alperes megsértette a Tpvt. 5. §-ában meghatározott bojkottfelhívás tilalmát, amikor közreműködött abban, hogy a felperes munkavállalói a felperessel fennálló gazdasági kapcsolatukat megszüntették. A tisztességtelen versenyeztetés, az üzleti titok megsértését, a bojkottfelhívás tilalmába ütköző magatartást az illetékes bíróság jogerős ítéletében megállapította, és az alperest marasztalta. Ezen jogsértő eljárással a felperesnek 1.800.000.- Ft összegű, valamint 21.251.580.- Ft kárt okozott az alperes neve.”

Kérte továbbá a bíróságot, hogy az alperest kötelezze arra, hogy

11. Tpvt. 86. § (3) bekezdésének c.) pontja alapján az alperes költségére rendelje el a 6. pont szerinti marasztaló határozat nyilvánosságra hozatalát a Magyar Nemzet országos napilapban, valamint a Napi Gazdaság, Figyelő Net, Heti Világgazdaság, valamint a Portfolio.hu internetes oldalakon.

Az 1. és 2. számú kereseti kérelmei jogi alapjaként a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (régi Hpt.) 13/A. § (10) bekezdésére és a régi Ptk. 207. § (4) bekezdésére hivatkozással előadta, hogy soha nem mondott le arról, hogy az expedíciós és futár szerződések alapján 2012. évre vonatkozóan érvényesítse az indexálásból folyó követelését, és nem is állapodott meg az alperessel abban, hogy a 2012. év vonatkozásában nem fogja az indexálásból eredő követelését igényelni. Az expedíciós (postabontási) és a futár tevékenységek kiszervezett tevékenységeknek minősülnek, ezért a régi Hpt. 13/A § (10) bekezdésének helyes értelmezése szerint csak írásban lehetett volna az ilyen jogviszonyt bármilyen módon szabályozó megállapodást, módosító megállapodást kötni, annak hiányában az a régi Ptk. 217. § (1) bekezdése alapján semmis.

A 3. és 4. számú kereseti kérelmeket elsődlegesen arra alapította, hogy az alperes nem tartotta be a régi Ptk. 4. § (1) bekezdésében és 205. § (3) bekezdésében rögzített jóhiszeműség, tisztesség, illetve kölcsönös együttműködés alapelvét, és joggal való visszaélést valósított meg, amikor nem

tájékoztatta arról, hogy az a szerződés, amely vonatkozásában árcsökkentést kér, nem fog a jövőben fennmaradni. A 10. számú szerződésmódosítást kizárólag annak a körülménynek a tudatában és abban a feltételezésben kötötte meg, hogy a szerződése legalább a 2013. évre is meghosszabbításra kerül. A szerződés meghosszabbítása azonban elmaradt, amely miatt kár érte. A szerződésmódosítás megkötésekor abban a lényeges körülmény tekintetében volt tévedésben, hogy az meghosszabbításra kerül, ha az alperes által kértéknek eleget tesz, amely tévedését az alperes okozta, de legalább fel kellett ismernie.

Az 5. és 7. számú kereseti kérelmeit a Tptv. 7. § alapján arra alapította, hogy az alperes megsértette a versenyeztetés tisztaságát, amikor nem a legjobb pályázatot benyújtó felperessel kötötte meg a szerződést.

A 6. és 8. számú kereseti kérelmek vonatkozásában előadta, hogy alperes megsértette az üzleti titkát azzal, hogy a műszaki-, gazdasági-, szervezési ismeretei harmadik személyek által megismertté váltak, és ezáltal a felperes értéke 21.251.580 Ft összegben csökkent.

A 9. számú kereseti kérelemmel összefüggésben előadta, hogy az alperes megsértette a Tptv. 5. §-ában foglaltakat azzal, hogy tudatosan próbálta rábírní a felperesi munkavállalókat, hogy a munkaviszonyukat szüntessék meg, és a feladatot 2013. január 1-jétől elvégző társasággal szerződjenek.

2.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. Vitatta a felperes valamennyi kereseti kérelmeinek jogalapját és az expedíciós szerződésre alapított kereseti kérelem kivételével azok összepszerúségét is. Az 1. és 2. számú kereseti kérelemmel érintett expedíciós és futár szerződések kapcsán arra hivatkozott, hogy megállapodott az alperessel az indexálás elmaradásában. A 3. és a 4. számú kereseti kérelemmel érintett takarítási szerződés vonatkozásában előadta, hogy megegyezett az alperessel a 2012-ben alkalmazandó vállalkozási díjban a 10. sorszámu szerződésmódosítással, és vitatta, hogy arról biztosította, hogy a jövőben is végezheti a takarítási munkákat is, ha a 10. számú szerződésmódosítás megkötésre kerül. Az 5. számú kereseti kérelem körében arra hivatkozott, hogy a felperes nem bizonyította a kárfelelősség egyetlen elemét sem, továbbá egyébként sem állnak fenn az általános kártérítés megállapíthatóságának a feltételei. A 6. és 8. számú kereseti kérelem kapcsán kifejtette, hogy a felperes azt sem adta elő, hogy ki, mikor és milyen üzleti titkát szerezte meg jogosulatlanul, így a kártérítés tényállási elemei szintén hiányoznak. A 7. számú kereset kapcsán arra alapította védekezését, hogy a pályázat nem volt színlelt, hanem részletes, tisztességes pályázatot bonyolítottak le, ezért az, hogy összességében nem a felperesi ajánlatot értékelte legkedvezőbbnek, nem alapoz meg semmiféle felperesi igényt. A 9. számú kereseti kérelem kapcsán vitatta, hogy bárkit megbízott volna azzal, hogy a felperesi munkavállalókat elcsábítsa.

3.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 5.334.000 forint perkoltséget.

3.1.

Az elsőfokú bíróság ítéletében tényként állapította meg, hogy a felek 2007. december 30-án az ... Bank Rt. és érdekeltségei, valamint az alperes neve. expedíciós feladatainak – borítékolás, bérmentesítés, iktatás, expedíálás – elvégzése tárgyában 2008. január 1-jétől 2012. december 31-ig tartó időszak vonatkozásában vállalkozási szerződést kötöttek (a továbbiakban: expedíciós szerződés). Az expedíciós szerződés 11. pontja értelmében „a vállalási árak ezen időszak alatt csak

az államilag elrendelt minimálbér változás esetén módosulnak, oly módon, hogy a minimálbér változás mértéke az érvényes egységár 70%-ára vonatkozik".

2011. október 24-én a felek az ... Bank Zrt. és érdekeltségei, valamint az alperes neve. bejövő postái postabontására, az úgynevezett belső és külső kézbesítési feladatok ellátására, illetve gyorsposta szolgáltatás tevékenységre vonatkozóan 2011. november 1-jétől 2013. november 1-jéig tartó időszak vonatkozásában vállalkozási szerződést kötöttek (továbbiakban futár szerződés). A futár szerződés 15. pontja értelmében „a vállalási árak ezen időszak alatt csak az államilag elrendelt minimálbér változása esetén módosulnak, oly módon, hogy a minimálbér változás mértéke az érvényes egységár 70 százalékaára vonatkozik".

A felek 2007. december 15-én a szerződés mellékletében meghatározott ingatlanok komplex napi és évenkénti háromszori nagytakarítási tevékenységre, kézhigiéniái és tisztasági szerek beszerzésére vonatkozóan SKTG00005. számon szerződést kötöttek (a továbbiakban: takarítási szerződés). A takarítási szerződés 12. pont szerint „a vállalási árakat az 1. számú melléklet tartalmazza. Az árak az ÁFÁ-t nem tartalmazzák. Jelen vállalási árak 2008. január 01-től 2012. december 31-ig érvényesek. A vállalási árak ezen időszak alatt csak az államilag elrendelt minimálbér változása esetén módosulnak, oly módon, hogy a minimálbér változás mértéke az érvényes egységár 70 százalékaára vonatkozik”.

2012 tavaszán – több üzemeltetéssel kapcsolatos feladatot ellátó szolgáltatóval együtt – a felperes felhívást kapott az alperestől a felek között létrejött jogviszonyok határozott idejének lejártára tekintettel a jövőbeni együttműködés részleteinek egyeztetése céljából tartandó megbeszélésen való részvételre. A megbeszélésen az alperes képviseletében jelen lévő személyek a felperest biztosították arról, hogy tevékenységével teljes mértékben elégedettek, de a hatályban lévő szerződések díjainak csökkentésében kérték felperes együttműködését, egyben arról tájékoztatták, hogy a jövőben tenderre kell számítani. A megbeszélést követően alperes 2012. március 2-án kelt levélben is tájékoztatta a felperest arról, hogy tulajdonosa – az ... Bank Zrt. – szigorú intézkedéseket vezetett be a gazdálkodására vonatkozóan, melynek következtében a felek között fennálló szerződésben rögzített, évente esedékes árkorrekciót nem áll módjában engedélyezni. Erre tekintettel kérte a felperest, hogy 2012. évben végzett szolgáltatásai esetében a 2011. évben alkalmazott árakat érvényesítse. Tájékoztatta továbbá a felperest, hogy egyéb szigorító intézkedéseket is alkalmaznia kell, így minden szerződését felül kell vizsgálnia, szolgáltatást újra kell tendereztetnie vagy egyedi összehasonlító árelemzést kell készítenie. A felülvizsgálatok célja jelentős költségcsökkentés elérése, ezért kérte, hogy a felperes a feladat ismeretében készítsen javaslatot a megtakarítási lehetőségekre vonatkozóan, valamint kérte mindennek felperes általi elfogadását és visszaigazolását.

A felperes a 2012. március 20-án kelt válaszlevelében tájékoztatta az alperest, hogy a megszorító intézkedéseit tudomásul veszi. A felek így az expedíciós és futár szerződések esetében megállapodtak abban, hogy 2012. évre vonatkozóan is a 2011. évben alkalmazott árak kerülnek elszámolásra, azaz 2012. évre az áremelés mértéke 0%. Tájékoztatta arról is, hogy a 2011. évben alkalmazott árak 2012. évre való alkalmazása a jövőbeni működését, jelenlegi és jövőbeni profitját annulálja, munkabér- és adófizetési potenciálját jelentősen veszélyezteti, amely okok miatt az elkövetkező időben maga is megszorító intézkedésekre kényszerül, amely a munkavégzés minőségére is kihathat.

A 2012. április 18-án kelt levelében a felperes közölte az alperessel, hogy a szolgáltatási tevékenység megtakarítható lehetőségeit átvizsgálta, melynek keretében – annak rögzítése mellett,

hogyan az indexálás elmaradása miatt éves elmaradt bevétele 34.670.000 forint – egyebek mellett arról tájékoztatta az alperest, hogy kérésének megfelelően az évi három alkalommal igényelt nagytakarítást évi kétfő alkalomra módosította, amellyel kapcsolatos csökkentés mértéke 6.344.000 forint, valamint az elmaradt nagytakarítási feladatok értékét további 8%-kal csökkentette. Mindezeket túl részletezte a költségcsökkentésre vonatkozó elképzeléseit.

A felperes 2012. évre indexálást nem alkalmazott, számláit 2011. évi díjak alapul vételével állította ki.

A felek 2012. május 30-án módosították a takarítási szerződést (a továbbiakban: 10. számú szerződésmódosítás). A 13. pont szerint „a vállalási árakat az 1. számú melléklet tartalmazza. Az árak az áfát nem tartalmazzák. Jelen vállalási árak a nagytakarítás tekintetében 2012. január 1-jétől, a rendszeres karbantartó takarítás tekintetében 2012. július 01-től 2012. december 31-ig érvényesek. 2012. 01. 01. és 2012. 12. 31. közötti időszakokra vonatkozóan a vállalási árak változtatásának módját felek közös egyeztetéssel állapítják meg.”

2012. augusztus 1-jén az alperes ajánlati felhívást tett közzé a takarítási feladatokra vonatkozóan, melynek 1.1. pontja szerint az alperes neve. a továbbiakban ajánlatkérő (megrendelő) pályázatot hirdet az ... Bank fiókhálózata és székházai takarítási feladatainak ellátása tárgyban. Az 1.2. pont szerint az ajánlatkérés célja, hogy az ajánlatkérő kiválassza azt az ajánlattevőt (kiválasztás esetén szolgáltató vagy vállalkozó), aki az ajánlatkérő részére a 7. sz. szakmai melléklet elvárásait (szolgáltatást) a legkedvezőbb feltételek mellett megvalósítja. Az ajánlati felhívást emailban küldte meg a pályázóknak, a felperesnek 2012. augusztus 10-én. A felperes a pályázaton elindult. 2012. szeptember 7-én a szakmai pályázatokat tartalmazó borítékokat alperes bírálóbizottsága felbontotta, majd az ajánlatokat az I. fordulóban kiértékelte. Ezt követően 2012. szeptember 28-án e-mailen tájékoztatta a felperest, hogy az első körös értékelés megtörtént és kérte, hogy küldje meg lehetőség szerint csökkentett, II. forduló ajánlatát. A II. fordulóba került pályázók ajánlatának beérkezését követően alperes árajánlatokat, összehasonlító táblázatot készített és felhívta a II. fordulóba került pályázókat egy elektronikus aukciós eljárásban való részvételre. Az elektronikus aukciós eljárás során a felperes korábbi ajánlatát jelentősen módosítva nagy arányú díjcsökkentést hajtott végre, ezzel a legalacsonyabb vállalkozói díjú ajánlatot tette, amelyet az alperesi bíráló bizottság kockázatosnak ítélt, így nem javasolta a felperessel való szerződéskötést. A III. forduló árait alperes összesítette és lezárta a pályázati eljárást. 2012. október 31-én az alperes részéről Furulyásné Habetler Krisztina tájékoztatta a felperest, hogy a beérkezett pályázatok kiértékelése megtörtént, a bank kialakította véleményét, szállítói sorrendet állított fel, mely alapján nem a felperessel kezdték meg a szerződéses tárgyalásokat.

Az alperes a korábban a felperes által ellátott takarítási feladatok 2013 januárjától való ellátására a **D....** és Társa Kft.-vel kötött szerződést, amely cég 2001. március 21-én alakult és 2001. május 31-én került bejegyzésre. A társaság tevékenységei között megalakulása óta szerepelt az épülettakarítási, takarítási, tisztítási tevékenység.

3.2.

Az elsőfokú bíróság határozatának jogi indokolásában a Pp. 206. § (1) bekezdésének felhívását követően rögzítette, hogy a bizonyítékokat maguk összességében értékelte és meggyőződése szerint bírálta el, melynek során Frank András és Ullmann István tanúk vallomását bizonyítékként nem értékelte, mivel 2011 decemberében megszűnt az alperesnél a munkaviszonyuk, így a 2012. évi szerződésmódosításban, tenderkiírásban, a tender elbírálásában nem vettek részt.

Az 1. és 2. számú kereseti kérelemmel kapcsolatban kifejtette, hogy a régi Ptk. 205. § (1) bekezdése és 207. § (1) bekezdése szerinti értékelve az alperes 2012. március 2-i és a felperes 2012. március 20-i, valamint 2012. április 18-i leveleit, továbbá **K... Zoltán** és **K... Péter** tanúk vallomásait az volt megállapítható, hogy az alperes költségcsökkentésre alapított indexálás 2012. évre vonatkozó javaslatát a felperes kifejezetten elfogadta, az arra vonatkozó írásbeli nyilatkozata félreérthetetlenül előterjesztésre került, az ténylegesen is megvalósult, hiszen a felperes a 2012. évi számláit így állította ki. Az ezen felperesi döntés mögött álló ok, azaz, hogy egy bizonytalan kimenetelű pályázat megnyerésében bízva az alperessel fennálló szerződésében biztosított jogáról lemondott, ezen nyilatkozat érvénytelenségét nem eredményezi figyelemmel a régi Ptk. 207. § (5) bekezdésében foglaltakra is. A felek közötti szerződések a régi Ptk., illetve a régi Hpt. – az alperes pénzügyi szolgáltatást a perbeli szerződések alapján ugyanis nem végez, nem minősül pénzügyi intézménynek, hitelintézetnek – írásbeli alakot nem rendelt, így az, illetve annak esetleges módosításai, vagy azzal kapcsolatos bármely szerződéses nyilatkozat szóban, ráutaló magatartással is megtehető volt. Az azonban, hogy a felperes a szerződésben biztosított valamely jogával nem él (joglemondás), nem minősül a szerződés módosításának. Amennyiben pedig a felperesi álláspontot elfogadva mégis szerződésmódosításnak lenne tekintendő, akkor ráutaló magatartással megvalósult, illetve írásban is megtörtént, ugyanis a 2012. március 2-án kelt alperesi levél és a felperes 2012. március 20-án írt válaszlevele az írásbeli alakszerűség követelményét is kielégítette a régi Ptk. 213. § (1) bekezdése értelmében. Minderre tekintettel a vállalkozói díj címén előterjesztett kereset alaptalan.

Rögzítette továbbá, hogy a régi Hpt. 13/A. § (10) bekezdése nem a kiszervezett tevékenységet végző és az abban közreműködő jogviszonyára, hanem a kiszervezett tevékenységnek a Felügyelet, az MNB és a hitelintézet belső ellenőrzése, könyvvizsgálója által történő ellenőrzésére vonatkozik. Nem tartalmazza továbbá a felperesi hivatkozással szemben azt, hogy a kiszervezett tevékenységet végző társaság és az ezen tevékenységben közreműködő személy közötti szerződés írásbeli alakhoz kötött, kizárólag a szerződés pénzügyi intézmény általi jóváhagyásának a szükségességére tesz utalást. Utalt e körben arra is, hogy a felperesi egyoldalú nyilatkozat (joglemondás) ... Bank Zrt. általi jóváhagyásának szükségessége a régi Hpt. 13/A. § (10) bekezdéséből nem vezethető le, egyebekben pedig az indexálás elmaradását maga az ... Bank Zrt. kívánta meg, melyből következően a jóváhagyása már előzetesen megtörtént.

A 3. és 4. számú kereseti kérelem vonatkozásában kifejtette, hogy a felperesi érdekkörbe tartozó **K... Péter** és **K... Zoltán** tanúk vallomása (17. sz. jegyzőkönyv 3-6. oldal) alapján is egyértelműen megállapítható volt, hogy az alperes a 2012. elején tartott megbeszélésen nem tett ígéretet arra, hogy a felek közötti szerződések lejártát követően ismételten a felperessel fog szerződést kötni. A felperes ezen megbeszélésen jelenlévő tulajdonosai és képviselői a korábbi szerződésmódosításokból, szerződéshosszabbításokból, és a munkájuk megfelelő színvonalára tett alperesi kijelentésekből vonták le azt a következtetést, hogy amennyiben az alperes által kért módosításba a felperes belemegy, az a lejáró szerződés meghosszabbítását eredményezi. A felperes ezen kérelmeinek ténybeli alapját tehát sem a felperes tulajdonosai és **B. M., B. A.** tanúk vallomása, sem pedig **S. J.** és **S. G.** alperesi alkalmazottak tanúvallomása nem támasztotta alá. Az alperesi alkalmazottak vallomása alapján, valamint az azt alátámasztó 2012. március 2-i alperesi levélből megállapíthatóan a felperest tájékoztatták arról is, hogy a jövőben pályázat kiírása várható a takarítási szolgáltatások vonatkozásában. A 2012. tavaszán lefolytatott megbeszélésen elhangzottakra vonatkozó tanúvallomások és a 2012. március 2-án kelt alperesi levél alapján megállapítható, hogy az alperes tájékoztatta a felperest a szerződésmódosítási kérésének indokáról és tartalmáról, amelyet a felperes a 2012. március 20-i és április 18-i válaszlevelében foglaltak szerint akceptált és a 2012. május 30-án kelt szerződésmódosítás aláírásával elfogadott. Azt a felperes sem állította, hogy a fenti írásbeli

és szóbeli kommunikáción kívül az alperessel egyeztetett a 2012. év végén lejáró szerződés meghosszabbításáról, így azon döntése, hogy egy bizonytalan kimenetelű pályázat megnyerésében bízva az alperessel fennálló szerződését módosította, az alperes terhére nem eshet. A kártérítés tényállási elemei közül mind a jogellenesség, mind a kár, mind az okozati összefüggés hiányzik.

A felperes régi Ptk. 210. §-ára alapított érvelése szintén alaptalan, mivel nem bizonyította, hogy abban a lényeges körülmény tekintetében volt tévedésben, hogy szerződése meghosszabbításra kerül, ha az alperes által kértéknek eleget tesz. A rendelkezésre álló bizonyítékok a felperesi állításokat cáfolták, ugyanis a fentebb kifejtettek szerint a felperesi tulajdonosoknak és a felperesi érdekkörbe tartozó tanúk vallomása, továbbá **S. G.** és **S. J.** alperesi alkalmazottak tanúvallomása alapján, valamint az azt alátámasztó 2012. március 2-i alperesi levélből, és az arra érkezett felperesi levelekből megállapíthatóan a felperest jóval a 10. számú szerződésmódosítás 2012. május 30-i aláírását megelőzőn tájékoztatták arról, hogy a jövőben pályázat kiírása várható a takarítási szolgáltatások vonatkozásában. 2012. május 30-án a felek a közöttük fennálló szerződést a régi Ptk. 240. § (1) és (2) bekezdése alapján módosították. A felperes tévedésben nem lehetett a 2012. március 2-i, 2012. március 20-i, 2012. április 12-i levelek alapján, ha azonban tévedése mégis fennállt, azt a saját titkos és téves feltevései okozták, amelyet az alperes nem ismerhetett fel és amelyek a szerződés érvényessége szempontjából relevanciával a régi Ptk. 207. § (5) bekezdése alapján nem bírnak. Tévesen hivatkozott a felperes a régi Ptk. 210. § (5) bekezdésére is, mivel a felek szerződése és a 10. számú szerződésmódosítás is visszerthes volt, hiszen a 10. szerződésmódosításban csökkentették a műszaki tartalmat és ezzel együtt a vállalkozási díjat is.

A régi Ptk. 6. §-a szerinti biztatási kár szubszidiárius (mögöttes) törvényi tényállás, melynek alkalmazására kivételesen és csak akkor kerülhet sor, ha a felek között polgári jogi szerződés nincs, szerződéses kapcsolatokon alapuló jogviszony esetén ezen a jogcímen igényérvényesítésnek nincs helye. A felperes és az alperes egymással szerződéses kapcsolatban álltak, így a felperes takarítási szerződésből és annak módosításából eredő, azzal összefüggő bármilyen követelése nem érvényesíthető a Ptk. 6. §-a alapján. Mindezen túl a felperes a régi Ptk. 6. §-a szerinti tényállási elemek közül sem a károsodását előidéző alperesi szándékos magatartást, sem az önhiba hiányát, sem az ok-okozati összefüggést nem bizonyította, mivel a fent kifejtettek szerint az volt megállapítható, hogy az alperes a 2012 elején tartott megbeszélésen nem tett ígéretet arra, hogy a felek közötti szerződések lejártát követően ismételten a felperessel fog szerződést kötni. A korábban kifejtettek szerint **K...** Péter és **K...** Zoltán, valamint a felperes képviselői a 2012. év elején tartott megbeszélésen a korábbi szerződésmódosításokból, szerződeshosszabbításokból, és a munkájuk megfelelő színvonalára tett alperesi kijelentésekből következtettek arra, hogy az alperes által kért módosítás elfogadása a szerződés meghosszabbítását eredményezi. A felperesi tényelőadást tehát sem a felperes tulajdonosainak a vallomása, sem pedig **S. G.** és **S. J.** alperesi alkalmazottak tanúvallomása nem támasztotta alá. A fentebb kifejtettek szerint a felperest tájékoztatták arról is, hogy a jövőben pályázat kiírása várható a takarítási szolgáltatások vonatkozásában, amelynek kimenetele (a pályázók személyének, számának és az általuk benyújtott ajánlatok tartalmának nem ismert volta miatt) nem volt előre megjósolható, azaz az új szerződés felperessel való megkötése nem volt garantálható.

Az önhiba hiánya körében utalt arra is, hogy a Kúria több eseti döntés szerint az üzleti kockázat körébe eső körülmények nem alapozhatják meg a régi Ptk. 6. §-ára alapított igényérvényesítést, mivel a szerződéses viszonyokban abból kell kiindulni, hogy saját gazdasági tevékenységének kockázatát mindegyik fél maga viseli még akkor is, ha a károsodásra vezető magatartásra más cég közlései indították. A szerződés megkötése és teljesítése során a feleknek saját érdekeik védelme érdekében kellő megfontolással és körültekintéssel kell eljárniuk, mert nem számíthatnak arra, hogy

a kockázat vállalásából fakadó esetleges terheket másra háríthatják. Ha károsultnak akár a legcsekélyebb mértékben is számolnia kellett károsodásával – amely jelen esetben a sikertelen pályázat lehetősége miatt mindenképpen fennállt –, akkor a régi Ptk. 6. §-a nem alkalmazható.

A felperes régi Hpt. 13/A. § (10) bekezdésére történő hivatkozásával kapcsolatban rámutatott, hogy a takarítási tevékenység nem minősül kiszervezett tevékenységnek, ezért arra a régi Hpt. 13/A. § (10) bekezdése nem alkalmazható, ha pedig annak minősülne, akkor az 1. és 2. kereseti kérelem kapcsán kifejtettek irányadóak.

A régi Ptk. 207. § (4) bekezdésére alapított vállalkozói díj, illetve kártérítés címén előterjesztett követelés körében utalt az 1. és 2. számú kereseti kérelem vonatkozásában kifejtettekkel azzal, hogy a felperes az indexálás jogáról 2012. évben lemondott, így vállalkozói díj címén ezen összeg nem illeti meg sem a futár, sem az expedíciós szerződés alapján. A kártérítés tényállási elemei közül pedig hiányzott a kár, valamint a jogellenes magatartás is. Az alperes jogellenes magatartást nem tanúsított, ugyanis a fent kifejtettek szerint a 2012. elején tartott megbeszélésen nem tett ígéretet arra, hogy a felek közötti szerződések lejártát követően ismételten a felperessel fog szerződést kötni, amennyiben az indexálástól a felperes 2012. évre eltekint, illetve egyéb költségsökkentést hajt végre. Tekintettel továbbá arra, hogy a felperes lemondott indexálási jogáról, kára sem merült fel.

Az 5. és 7. számú kereseti kérelmekkel kapcsolatban a Tpv. 7. §-ának felhívását követően rögzítette, hogy a jogszabály nem ad sem taxatív, sem példalózó felsorolást arra, hogy a „verseny tisztaságának bármilyen módon való megsértése” milyen magatartással valósulhat meg, ezért az ügy összes körülményére, a gazdasági élet általánosan elfogadott magatartási normáira tekintettel bírói mérlegelés tárgya annak megítélése, hogy a felperesi keresetben megjelölt magatartások e jogszabályhely alapján szankcionálандók-e. A rendelkezésre álló bizonyítékokat, így az alperes pályázati kiírását, a becsatolt bírálati adatokat és az e körben kihallgatott tanúk vallomásait mérlegelve a felperesi állítással szemben nem volt megállapítható, hogy a kiírás összességében, vagy egyes elemeiben olyan feltételeket tartalmazott volna, amelyek az esélyegyenlőséget csorbították, a felperes által hivatkozott pontok a felperesi perindítást sem akadályozták. Nem volt megállapítható az sem, hogy az alperes az ajánlatok elbírálása során a felperes jogait csorbítva, a verseny tisztaságát, az esélyegyenlőséget megsértve járt el. E körben különösen nagy súllyal értékelte, hogy az alperesnek nem volt kötelezettsége versenyeztetési eljárás lefolytatása és a felperes az internetes vaklicit során drasztikus, több mint 100 millió forint mértékű árcsökkentést hajtott végre úgy, hogy a 2012. március 20. és április 18-i alperesnek írt felperesi levélből megállapíthatóan már az indexálás elmaradása miatti, ennél sokkal kisebb mértékű bevételkieséskor is likviditási, működési nehézségekre hivatkozott. Az alperes így joggal juthatott arra a következtetésre, hogy a felperes a vaklicit során vállalt árszinten a szolgáltatásokat nem, illetve nem megfelelő műszaki színvonalon végezné el, amelyet a felperesi tulajdonos K... Péter tanú vallomása is alátámasztott. Az alperes azon döntése tehát, hogy a drasztikus árcsökkentésre figyelemmel a felperes pályázatát kockázatosnak ítélte, így nem őt minősítette a pályázat győztesének és nem vele kötötte meg a szerződést, ésszerű döntés volt, tisztességtelennek, a verseny tisztaságát sértő magatartásnak nem tekinthető figyelemmel a felperes által is hivatkozott ajánlati felhívás 1.2. pontjában foglaltakra is. Az általános kártérítés megállapíthatóságának feltételei sem állnak fenn, ugyanis a felperes ajánlat elkészítésére fordított költségeinek összege kiszámítható.

A 6. és 8. számú kereseti kérelmek elsődlegesen azért alaptalanok, mert az alperes jogsértő magatartásának bizonyítására az egymást kioltó tanúvallomások nem voltak alkalmasak, és a rendelkezésre álló írásbeli bizonyítékok a felperes állításait ugyancsak nem támasztották alá. P. Tné tanúvallomását és az azt rögzítő 20/F/1. szám alatt csatolásra került, 2012. november 8-án kelt

jegyzőkönyvben foglaltakat **M-S. E. , N. L. és D....** László tanúk vallomása egyaránt cáfolta. A **D.... és Társa Kft.** 2001. óta létező gazdasági társaság, amely tevékenységei között a takarítás működése alatt folyamatosan szerepelt. A **D.... és Társa Kft. M-S. E.** felperes által nem vitatott tanúvallomása alapján ISO minősítéssel rendelkezik, amelynek feltétele a takarítási folyamatokra vonatkozó részletes technológiai leírás megléte.

A fentieken túl a műszaki tartalom megvalósításának módja, az ahhoz szükséges eljárás, így a felperes által e körben felsoroltak általános, minden ilyen tevékenységet végző vállalkozás birtokában lévő ismereteknek minősülnek, hiszen munkaszervezési, munkabér meghatározási, munkaidőbeosztással és betanítással kapcsolatos ismeretei más, azonos szakterületen dolgozó, referenciákkal rendelkező vállalkozásnak is vannak. Ebből következően a felperes által felsorolt ismeretek nem tekinthetők olyan speciális tevékenységeknek, ismereteknek, amelyek üzleti titoknak vagy know-how-nak minősülnek, így a régi Ptk. szellemi alkotásokat védő rendelkezései szerinti védelem ezek vonatkozásában a felperest nem illette meg. Azt sem bizonyította egyébiránt a felperes, hogy az alperes vagy valamely alkalmazottja költségnyadosra, munkabér szerkezetre, munkavállalók időbeosztására, munkaszervezésre, illetve a felperes által e körben felsorolt egyéb tevékenységekre, ismeretre vonatkozó információt meg kívánt szerezni a munkavállalóktól; továbbá a felperes nem tett arra sem tényelődadást, hogyan és hol voltak megfelelő biztonsággal tárolva ezek a „titkok”, ismeretek.

A 9. számú kereseti kérelem körében a Tptv. 5. §-ának felhívását követően kifejtette, hogy a felperesi kereset nem sorolható a Tptv. 5. §-a alá a tényállási elemek hiánya miatt: a felperes és a munkavállalók között fennálló munkajogviszony nem minősül gazdasági, üzleti kapcsolatnak; a felhívást a felperesi tényelődadás szerint sem az alperes, hanem a perben nem álló **D.... és Társa Kft.** képviselői intézték a felperesi munkavállalókhoz; valamint azon okból, hogy önmagában nem tisztességtelen az, ha a versenytárs kedvezőbb feltételeket ajánl a felperes által biztosított feltételeknél, a kedvezőbb feltételek ismertetése ugyanis az üzletfél választási szabadságát nem korlátozza. Megjegyezte azt is, hogy a felperes a felhívás megtételét sem tudta bizonyítani, mivel az egymást kioltó tanúvallomások erre nem voltak alkalmasak, a rendelkezésre álló írásbeli bizonyítékok a felperes állításait ugyancsak nem támasztották alá, melynek körében utalt arra, hogy **P. Tné** tanúvallomását és az azt rögzítő, 20/F/1. szám alatt csatolásra került, 2012. november 8-án kelt jegyzőkönyvben foglaltakat **M-S. E. , N. L. és D....** László tanúk vallomása egyaránt cáfolta.

A 10. és 11. számú kereseti kérelmek vonatkozásában kifejtette, hogy a 6., 7., 8. és 9. számú kereseti kérelmek alaptalanságából következően alaptalanok az ezekre alapított elégtétel adási és az ítélet közzétételére, nyilvánosságra hozatalára irányuló kereseti kérelmek is.

A kereseti kérelmek feni jogalapi alaptalanságára tekintettel mellőzte a további bizonyítást, így a felperes tanúbizonyítási és szakértő kirendelésére vonatkozó indítványát.

4.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatásával a keresetének megfelelő döntés meghozatalát, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítását. Végül kérte az alperesnek megítélt perköltség mérséklését, mert az ügyvédi munkadíjat eltúlzottnak tartotta a az alperesi képviselő által kifejtett képviseleti tevékenység csekély mennyiségére hivatkozással.

Eljárási szabálysértésként jelölte meg, hogy az elsőfokú bíróság indokolás nélkül mellőzte az

igazságügyi szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát.

Az 1. és 2. számú kereset kapcsán tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy lemondott az indexálási jogáról a futár és az expedíciós szerződés vonatkozásában, azt **K... Péter** és **K... Zoltán** tanúk vallomási nem támasztják alá. Az alperes 2012. március 2-i levele megtévesztő volt, hiszen az árelemelés a szerződések értelmében automatikus volt és nem függött az engedélyétől. Hangsúlyozta, hogy válaszelevelét a régi Ptk. 207. § (4) bekezdésére figyelemmel nem lehet kiterjesztően értelmezni. Az indexálás elmaradását átmenetinek tekintette, azonban arról nem mondott le. Az indexálás nélküli teljesítés továbbá szerződésmódosítást igényelt volna, amely nem történt meg. Az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a régi Hpt. 13/A. § (10) bekezdését is, mivel az alapján a szerződésmódosítást jóvá kellett volna hagynia a banknak, amely szintén nem történt meg.

A 3. és 4. számú keresetek tekintetében tévesen mérlegelte a bizonyítékokat az elsőfokú bíróság. E körben részleteket idézett **K... Péter**, **K... Zoltán** és **S. G.** tanúk vallomásaiból, melyek alapján álláspontja szerint az állapítható meg, hogy tévedését az alperes magatartása okozta, de legalább felismerte azt. Ha tudja, hogy nem lesz meghosszabbítva a szerződése, akkor bizonyosan nem mutat „milliókban mérhető” rugalmasságot, hanem érvényesíti a teljes vállalkozói díjat. Továbbra is fenntartotta azon hivatkozását, hogy a szerződésmódosításhoz kellett volna hitelintézeti jóváhagyás a régi Hpt. 13/A. § (1) bekezdése alapján, anélkül alaki hibában szenved, ezért a régi Ptk. 217. § (1) bekezdése alapján semmis. Tévedett akkor is az elsőfokú bíróság, amikor azt rögzítette, hogy neki kell bizonyítania a jogellenességet, mivel minden károkozás jogellenes. Az alperes nem tudta bizonyítani, hogy az adott helyzetben általánosan elvárható módon járt el, mert fel kellett volna hívnia a figyelmét, hogy nem vele tervezik a további együttműködést. Téves továbbá az a megállapítás is, hogy a 10. számú szerződésmódosítás visszerhes, mert a műszaki tartalom csökkentés és a vállalkozói díj csökkentés kizárólag az alperesre nézve jelentett előnyt, a felperes számára nem volt ellentételezése az engedményeknek, a szerződésmódosítás tehát ingyenes volt.

Az 5. és 7. számú kérelmek kapcsán szintén téves mérlegelésre hivatkozott és arra, hogy az elsőfokú bíróság indokolatlanul szűkítette le a versenyeztetés fogalmát azzal, hogy kizárólag az egyenlő bánásmód elvébe ütközést vizsgálta a verseny tisztaságát illetően. A pályázat nem volt átlátható, mivel nem volt egyértelmű bírálati szempont, nem volt eredményhirdetés, és nyilvánvalóan veszélyezteti az egyenlő bánásmód elvét az, hogy az ajánlattételi határidő lejártát követően a kiíró új pályázót vonhat be és egyoldalúan megváltoztathatja a kiírást. Az sem derül ki, hogy milyen szempontok alapján döntött úgy az alperes, hogy az adott áron nem tudja ellátni a pályázatban leírt feltételeket. Mindezek miatt a versenyeztetés nem volt tisztességes. Iratellenesnek tartotta az ítélet azon hivatkozását, hogy **K... Péter** tanú nyilatkozata szerint a csökkentett áron nem tudta volna megfelelő színvonalon ellátni a szolgáltatást. Érvélése szerint téves az a megállapítás is, hogy a pályázat benyújtásával kapcsolatos kár összege kiszámítható, mivel nem lehet utólag rekonstruálni, hogy hány munkaórát fordítottak a munkavállalók az ajánlat elkészítésére.

A 6. és 8. számú kereseti kérelmek vonatkozásában helytelenül állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a takarítási ismeretek nem minősülnek szellemi terméknek, mivel a hivatkozott munkaszervezési, beszerzéssel kapcsolatos, munkabeosztási és betanítási ismeretek kimerítik a know-how fogalmát, melyből következően nem lett volna mellőzhető az ezen kereseti kérelmei alátámasztására indítványozott igazságügyi szakértő kirendelése.

A 9. számú kereseti kérelem kapcsán figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság, hogy az alperes célja nem csupán a munkavállalók elcsábítása, hanem az általuk birtokolt know-how megszerzése is volt, amely egyértelműen tisztességtelen magatartás.

A 10. és 11. számú kereseti kérelmek pedig a 6. és 7. számú kereseti kérelmek megalapozottsága okán szintén alaposak.

5.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

Előadta, hogy az 1. és 2. számú kereseti kérelmek vonatkozásában okszerűen mérlegelte a bíróság a bizonyítékokat, a felperes az indexálás elmaradását elfogadta. Ezen tényt alátámasztja **Z. I. , Sz. Cs. , S. G. , S. J. és B. M.** tanúk vallomása is. **K...** Péter tanú továbbá egyértelműen akként nyilatkozott, hogy nem hangzott el konkrét ígéret a szerződés meghosszabbítására vonatkozóan, amelyet **K...** Zoltán tanú is megerősített. A felperesnek volt egy feltevése, amelyet meg sem osztott vele (az indexálás elengedése esetén meg lesznek hosszabbítva a szerződése), ebben bízott, azonban ezt a feltevést nem táplálta, sőt a tender kilátásba helyezésével cáfolta. Tévesen hivatkozott a felperes a régi Hpt. 13/A. § (10) bekezdésére is, mivel jelen pernek nem az alperes és a bank közötti jogviszony a tárgya, továbbá a felperes által végzett tevékenységek során nem valósult meg adatkezelés, adatfeldolgozás vagy adattárolás.

A 3. és 4. számú keresetek tekintetében helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a 10. számú szerződésmódosítás kapcsán nem tévesztette meg a felperest, amelyet alátámasztanak **K...** Péter és **K...** Zoltán tanúk vallomásai, akik megerősítették, hogy nem hangzott el ígéret a szerződések meghosszabbítására vonatkozóan. **S. L.** tanú határozott nyilatkozata alapján egyértelmű, hogy tájékoztatták a felperest arról, hogy tender kiírása várható. Tévesen hivatkozik a felperes a régi Ptk. 210. § (5) bekezdése alapján ingyenességre is, hiszen a felek a 10. számú szerződésmódosítással a vállalkozói díj csökkentése mellett csökkentették a műszaki tartalmat is. Megfelelő indokát adta annak is az elsőfokú ítélet, hogy a felperes egyetlen kártérítési tényállási elemet sem tudott bizonyítani.

Az 5. és 7. számú kérelmek kapcsán érvelése szerint valótlannul állítja a felperes, hogy nem volt egyértelmű bírálati szempontrendszer a pályázatnak. Az elsőfokú eljárásban csatolták a pályázati felhívást, melyből kiderül, hogy nem az ár volt az egyetlen szempont, hanem voltak szakmai szempontok is. A vaklicit során alkalmazott nagymértékű felperesi árcsökkentés kapcsán joggal juthatott arra a következtetésre, hogy ezen az áron a felperes nem lesz képes a szolgáltatást megfelelő színvonalon teljesíteni. Helyesen állapította meg továbbá az ítélet, hogy nem állnak fenn az általános kártérítés feltételei, hiszen pontosan meghatározható a pályázatra fordított munka mennyisége és a költségáfordítások is.

A 6. és 8. számú kereseti kérelmek vonatkozásában az elsőfokú bíróság kellő indokát adta a szakértő kirendelésére vonatkozó indítvány elutasításának, hiszen jogalap hiányában az összecszerűséggel kapcsolatos bizonyítás szükségessége fel sem merül. Valótlann és iratellenes a felperes valamennyi állítása az állítólagosan jogellenesen megszerzett műszaki, gazdasági és szervezési ismeretekkel kapcsolatosan, mivel azt egyetlen tanú vallomása sem támasztja alá, továbbá nem tudható, hogy hol voltak tárolva a „titkok”, illetőleg azokat ki és hogyan szerezte meg, melyből következően szükségtelen lett volna tisztítástechnológiai szakértő kirendelése. Egyebekben a felperes által hivatkozott ismeretek általános, minden vállalkozás birtokában lévő ismeretek, így szakkérdés fel sem merült a perben.

A 9., 10. és 11. számú kereseti kérelem vonatkozásában a felperes valótlannul állítja a munkavállalók

alperes részéről történő elcsábítását.

6.

Az elsőfokú ítéletnek fellebbezéssel nem érintett rendelkezése nem volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelmében bírálta felül.

7.

A fellebbezés nem alapos.

8.

A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján. Az ítéltábla elsődlegesen ezt az indítványt vizsgálta, mert annak megalapozottsága az érdemi felülbírálatot kizárná. A felperes alaptalanul kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet nem adta indokát a 6. és 8. kereseti kérelem kapcsán előterjesztett igazságügyi szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványának, mert annak indokai az ítélet 21. oldalán szerepelnek, továbbá emiatt az elsőfokú eljárás megismétlése nem is volna szükséges a későbbiekben kifejtett indokokra tekintettel. A felperes a hatályon kívül helyezésre irányuló indítványának egyéb konkrét okát, más eljárási szabálysértést nem jelölt meg, és az ítéltábla sem észlelt olyan hivatalból figyelembe veendő eljárási hibát, ami az ítélet hatályon kívül helyezését indokolta volna, ezért az elsőfokú ítéletet érdemben vizsgálta.

9.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a rendelkezésre álló okiratok alapján kiegészíti a következők szerint.

A felek a takarítási szerződést a 2008. január 1-jétől 2012. december 31-ig terjedő határozott időtartamra kötötték.

Az alperes ajánlati felhívása szerint az ajánlattevő nem igényelhet térítést az ajánlatkérőtől ajánlata kidolgozásáért. Az ajánlat elkészítésével és a pályázaton való részvétellel kapcsolatos költségek az ajánlattevőt terhelik. Az ajánlatkérő lemond minden, a versenyeztetéssel kapcsolatosan az ajánlatkérővel szemben érvényesíthető mindennemű igény érvényesítéséről (3.3).

A szakmai elvárásokat a 7. számú melléklet tartalmazza (4.2.1), amely az ... bank fiókhálózata és székházai takarítási feladatainak ellátása címet jelöli. Tartalmazza a takarítási feladatok általános ismertetését, a rendszeres karbantartó takarítással, szemét összegyűjtéssel, az ügyeleti takarítással, a külső területek és a garázs takarításával, kertgondozással, a nagytakarítással, a függöny tisztításával kapcsolatos feladatok részletezését, valamint az érintett fiókok felsorolását, megjelölve az érintett területek nagyságát is.

A 7. számú melléklet szerint az ajánlatkérő fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlati felhívásban szereplő, illetve az ajánlattevők tudomására hozott pályázati feltételek bármelyikét az ajánlattételi határidő lejártáig, illetve azt követően is megváltoztassa (8.1). Az ajánlatkérő az ajánlattételi határidőt meghosszabbíthatja (8.3). Fenntartja a jogát arra, hogy az ajánlati felhívást indokolási kötelezettség nélkül visszavonja (8.4), illetőleg, hogy a versenyeztetés során új ajánlattevőt is bevonjon a folyamatban lévő pályázatba (8.5). A nyertes ajánlattevő kiválasztása nem jelenti az ajánlat elfogadását, nem keletkeztet szerződéskötési kötelezettséget (8.6).

10.

Az elsőfokú bíróság a fentieket meghaladóan a releváns tényeket megállapította, érdemi döntésével az ítéletábra egyetért, annak jogi indokait túlnyomó részben osztja és a fellebbezésben foglaltakra is tekintettel az alábbiakra mutat rá.

10.1.

Az 1. és 2. számú kereseti kérelem tekintetében az elsőfokú bíróság határozatának tényállási részében megállapította, hogy a felek megállapodtak az expedíciós és a futár szerződés vonatkozásában abban, hogy 2012. évre is a 2011-ben alkalmazott árak kerülnek elszámolásra. Ennek megfelelően a jogi indokolásában is arra a következtetésre jutott elsődlegesen, hogy az alperes költségcsökkentésre alapított javaslatát a felperes kifejezetten elfogadta. A felek elektronikus levelezését és K... Zoltán, valamint K... Péter tanúk vallomását értékelve állapította meg, hogy az írásbeli nyilatkozat félreérthetetlen, amit alátámaszt, hogy a felperes a 2012. évi számláit ennek megfelelően állította ki. Az ítéletábra ezen megállapítással maradéktalanul egyetért, ezért csak utal az elsőfokú bíróság e körben kifejtett helytálló indokaira, azok megismétlése nélkül. Ezt követően ugyanakkor az elsőfokú bíróság azt fejtette ki, hogy az, hogy a felperes a szerződésben biztosított valamely jogával nem élt, nem minősül a szerződésmódosításnak. Ez a korábban kifejtettekkel ellentmondásban áll, a felek szerződése is egyértelműen tartalmazza, hogy a vállalási árak az államilag elrendelt minimálbér változásának esetén módosulnak, ami azt jelenti – ahogy erre a felperes a fellebbezésében hivatkozott is –, hogy a díj automatikusan emelkedik. Az alperes 2012. március 2-i levele éppen arra irányult, hogy az adott évre ez az árkorrekció ne valósuljon meg, amit a felperes a 2012. március 20-i levelében foglaltak szerint tudomásul vett. Ebből következően aggálytalanul megállapítható, hogy egyező akarattal és írásban módosították a közöttük létrejött expedíciós és futár szerződést. A fellebbezés érvelése tehát annyiban helyes, hogy az indexálás nélküli vállalkozói díjon történő teljesítéshez a szerződés módosítására volt szükség, amely azonban a fentiek szerint meg is valósult, az elsőfokú bíróság e körben helyesen értékelte a felek leveleit, továbbá K... Péter és K... Zoltán tanúvallomását.

Rámutat a másodfokú bíróság, hogy a felperes a fellebbezésében maga is úgy értelmezi a levelek tartalmát, hogy tudomásul vette, hogy az alperes nem kívánja az indexálást figyelembe venni. Ezzel a tudomásul vétellel valósult meg a szerződés módosítása. Az a körülmény, hogy ezt a felperes átmeneti állapotnak tekintette és úgy gondolta, hogy a későbbiekben – amennyiben a gazdasági konjunktúra ezt újra lehetővé teszi – a felek a korrekciókat, és az elszámolásokat megteszik akár visszamenőlegesen is, a kereset elbírálása szempontjából nem bír jelentőséggel. Ehhez ugyanis a felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a felek a későbbiekben megállapodtak abban, hogy visszamenőlegesen elszámolnak egymással az eredeti szerződésben foglaltak szerint, de erre vonatkozóan még tényállítást sem tett.

Szintén nincs jelentősége annak, hogy a felperes miért fogadta el az adott esetben a szerződés módosítását, hogy esetlegesen attól tartott, hogy egyébként az őt megillető díjazást sem fizetné meg az alperes. Kényszer címén ugyanis a felperes a szerződés módosítását nem támadta meg. A módosítás tényét pedig a csatolt okiratok, a levelek egyértelműen alátámasztják és ezt a tanúvallomások nem döntötték meg.

A felperes alaptalanul hivatkozott arra is, hogy a régi Hpt. 13/A. § (10) bekezdése alapján a hitelintézet írásbeli jóváhagyásának hiányában a szerződés érvénytelen. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a régi Hpt. fenti szakasza nem a kiszervezett tevékenységet végző és az abban közreműködő jogviszonyára, hanem a kiszervezett tevékenységnek a Felügyelet, az MNB és a hitelintézet belső ellenőrzése, könyvvizsgálója által történő ellenőrzésére vonatkozik. A régi Hpt. 1. § (1) bekezdés f) pontja rendelkezik úgy, hogy a törvény hatálya kiterjed a kiszervezett

tevékenységet végző e törvény szerinti felügyeletére. A régi Hpt. 13/A. § (1) bekezdése határozza meg azt, hogy a hitelintézet az olyan tevékenységét, amelynek során adatkezelés, adatfeldolgozás vagy adattárolás valósul meg, az adatvédelmi előírások betartása mellett szervezhetik ki. Az ezt követő bekezdések a kiszervezett tevékenységet végzőre, illetve a hitelintézetre vonatkozóan határoznak meg szabályokat, amelyek részben a hitelintézetnek a Felügyelet felé fennálló kötelezettségeit tartalmazzák. A felperes által hivatkozott bekezdés kifejezetten az ellenőrzés egyik szabálya, annak megvalósulását hivatott biztosítani, az a kiszervezett tevékenységet végző és az általa alkalmazott közreműködő jogviszonyát nem érinti. Abból következően pedig, hogy a régi Hpt. nem szabályozza a kiszervezett tevékenységet végző és az abban közreműködő jogviszonyát, szükségtelen vizsgálni, hogy az adott esetben az ... Bank Zrt.-nek jóvá kellett-e hagyni a szerződést, illetve hogy ez a jóváhagyás megvalósult-e.

10.2.

A 3. és 4. számú kereseti kérelem tekintetében kifejtett indokolásból az ítéletábra elsődlegesen a biztatási kárral, azaz a régi Ptk. 6. §-val kapcsolatos megállapításokat emeli ki, és utal az elsőfokú határozat helyes indokaira. Kiemeli e körben, hogy a felperes ugyan hivatkozott a régi Ptk. 4. § (1) bekezdésére, az 5. §-ára és a 205. § (3) bekezdésére is, a tényelődása azonban – miszerint a szerződés meghosszabbítására vonatkozó ígéret okán kötötték meg a 10. számú szerződésmódosítást – valójában a biztatási kár törvényi tényállásának felelt meg.

A biztatási kár megítélésére akkor kerülhet sor, ha a károsodásra vezető okfolyamatban az utaló magatartás kifejtője szándékosan más jóhiszemű személyt alapos okkal olyan magatartásra indít, amelyből őt önhibáján kívül károsodás éri. A biztatási kár megítélésének feltételei tehát a szándékos magatartás, a jóhiszeműen eljáró fél, az alapos ok, az önhiba hiánya és az utaló magatartással összefüggésben a kár bekövetkezése. A szándékos magatartás azt jelenti, hogy a magatartás kifejtőjének azon kockázat ismeretében kell cselekednie, hogy saját alaptalanul biztató cselekvése hatására a másik fél önmagának kárt okozó magatartást fejthet ki. Ilyen eset, amikor valaki azt a látszatot kelti, hogy a másik féllel szerződést fog kötni, majd végül a szerződés megkötésére mégsem kerül sor. A jóhiszeműség akkor nem állapítható meg, ha a károsult tudott vagy kellő körültekintés mellett tudnia kellett volna arról, hogy a másik fél szándékos magatartása mögött nincs valódi szerződéskötési akarat. Az utaló magatartásnak olyan helyzetet kell teremteni, amelyben a másik fél alapos okkal feltételezheti, hogy a másik fél nyilatkozatai, cselekményei valósak, komoly szerződéskötési szándékokra utalnak. A biztatási kár megtérítéséhez szükséges még a károsult oldalán az önhiba hiánya is. A jóhiszeműség esetében a károsult tudatállapotának van jelentősége, az önhiba megítélésénél a károsult cselekvéseinek ésszerűsége kerül előtérbe. Végül az utaló magatartással összefüggésben kell a károsodásnak bekövetkeznie.

A jóhiszemű eljárás és az alapos ok tényállási elemek körében kellett vizsgálni azokat a per tárgyat képező tényállási elemeket, amelyek a szerződésmódosítást megelőző tárgyalások vonatkozásában merültek fel.

Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy szerződéses kötelezettség hiányában csak kivételes jelleggel, szigorú törvényi feltételek megléte esetén merülhet fel az utaló magatartás mint biztatás miatti kártalanítás. Az üzleti viszonyokban abból kell kiindulni, hogy a felek szabadon bocsátkozhatnak (üzleti) tárgyalásokba és nem tartoznak felelősséggel a szerződés létrejöttének elmaradásáért. A saját gazdasági tevékenységének, üzleti tervei, elképzelései megvalósulásának kockázatát mindegyik fél maga viseli, a rendes üzleti kockázattal együtt járó hátrány a másik félre nem hárítható át. Önmagában az üzlet megghiúsulása nem ad alapot kárigény érvényesítésére (EBD213. P.12., EBH2013. 936., BDT2010. 78.).

Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a K... Péter és K... Zoltán, valamint S. G. és S. J. tanúvallomását és a 2012. március 2-i levél tartalmát. A felperes megalapozatlanul hivatkozik K... Péter tanúvallomására, hiszen a fellebbezésében idézett szöveg nem ezen keresetekkel érintett takarítási szerződést, hanem egyértelműen és félreérthetetlenül a futár szerződést érinti (17. sz. jkv. 2. oldal harmadik bekezdés). A tanú a takarítási szerződéssel kapcsolatban kifejezetten elmondta, hogy a hosszabbításra vonatkozó ígéret konkrétan nem hangzott el (17. sz. jkv. 4. oldal 2. bekezdés). K... Zoltán maga is azt mondta, hogy konkrétan nem hangzott el, hogy meghosszabbítják a szerződést (17. sz. jkv. 5. oldal utolsó előtti bekezdés). S. G. tanúvallomásából a fellebbezés csak kiragad egy részletet, holott a tanú valójában egyértelmű előadást tett. Elmondta, hogy a szerződés hosszabbítás olyan értelemben került szóba, hogy az együttműködés fennmarad a felek között – hiszen jó volt a munkavégzés –, de azzal, hogy a jövőben tender került kiírásra, és azon a felperes részéről is indulhatnak és attól függ majd a további együttműködés (17. sz. jkv. 10. oldal első bekezdés). A szembesítésnél azt mondta, hogy egyértelműen az hangzott el, hogy pályázat lesz a jövőben, ehhez képest más ígéretről nem tud, tudomása szerint nem hangzott el, hogy szerződés hosszabbításra kerülne sor (17. sz. jkv. 10. oldal). S. L. tanú nyilatkozata is egyértelműen alátámasztja, hogy az alperes tájékoztatta a felperest a pályázat kiírásáról (17. sz. jkv. 12. oldal első és második bekezdés). Ebben a körben is a fellebbezésben foglaltakra tekintettel mutat rá a másodfokú bíróság, hogy önmagában az a körülmény, hogy a felperes munkájával kapcsolatosan nem volt kifogás, nem alapozza meg a szerződés meghosszabbítását. A szerződésmódosításnál pedig az alperest nem terhelte az a kötelezettség, hogy a felhívja a felperes figyelmét, hogy nem vele tervezi a jövőben az együttműködést.

Mindezek alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes szándékos magatartása és az önhiba hiánya nem bizonyított, és az üzleti kockázat körébe eső körülményt a felperesnek kell viselnie. Hasonlóképpen helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a tévedés körében előadott tényállás sem nyert bizonyítást és a szerződésmódosítás visszerthes volt, hiszen csökkent a műszaki tartalom a vállalkozási díj mellett, az ítélet tábla utal az elsőfokú ítélet e körben kifejtette helyes indokaira. Rámutat arra továbbá, hogy K... Péter maga is előadta, hogy műszaki tartalom csökkentése és díjcsökkentés is megvalósult a takarítási szerződéssel kapcsolatosan (17. sz. jkv. 2. oldal harmadik bekezdés) és ugyanezt erősítette meg K... Zoltán is (17. sz. jkv. 7. oldal első bekezdés). Az alperes fellebbezési ellenkérelmében helytállóan hivatkozott e körben Z. I. tanúvallomására is, akinek előadása szerint a napi rendszerességű takarítás heti három alkalomra változott (21. sz. jkv. 4. oldal első bekezdés).

10.3.

A Tptv. 7. §-a szerint tilos a versenyeztetés – így különösen a versenytárgyalás, a pályáztatás –, az árverés, a tőzsdei ügylet tisztaságát bármilyen módon megsérteni. E tilalmat csak azokra a magatartásokra kell alkalmazni, amelyeket e törvény más rendelkezése vagy külön törvény nem szabályoz.

A fentiek alapján az 5. és 7. számú kereset vonatkozásában az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy az ügy összes körülményére, a gazdasági élet általánosan elfogadott magatartási normáira tekintettel bírói mérlegelés tárgya annak megítélése, hogy a felperesi keresetben megjelölt magatartások a fenti jogszabályhely alapján szankcionálандók el és helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a versenyeztetés tisztaságának megsértése nem állapítható meg. Az ítélet tábla túlnyomó részben osztja az ítélet e körben kifejtett indokait. Rámutat azonban arra is, hogy a pályázati feltételek nem kerültek módosításra és nem került sor új pályázó bevonására az ajánlattételi határidőt követően sem. Arra utaló adat, hogy a pályázati feltételek miatt valaki nem

pályázott volna, nem merült fel és ilyenre a felperes sem hivatkozott. Az sem volt megállapítható, hogy az alperes valamelyik pályázónak kedvezni kívánt volna, hiszen a felperes által hivatkozott feltételek valamennyi pályázóra vonatkoztak. Nem érinti a versenyeztetés tisztaságát annak kikötése sem, hogy a nyertes ajánlattevő kiválasztása nem jelent szerződéskötési kötelezettséget, illetve az ajánlati felhívás visszavonható. Itt utal arra az ítélet, hogy a 2013. évi V. törvény (Ptk.) külön szerződéskötési eljárásról már szabályozza a versenyeztetési eljárás során történő szerződéskötést és kifejezetten lehetővé teszi, hogy a felhívást tevő a legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevővel szemben a szerződés megkötését megtagadja, ha felhívásban ezt a jogot kikötötte [6:74. § (2) bekezdés] és hasonlóképpen lehetővé teszi, hogy a felhívást tevő fél a felhívásban megjelölt határidő lejártáig felhívását visszavonja [6: 74. § (3) bekezdés].

Alaptalanul hivatkozott a felperes az eredményhirdetés elmaradására is, mivel az A/17. alatt csatolt e-mail azt tényszerűen cáfolja. Figyelemmel arra, hogy a nem kizárólag az ár volt az értékelés szempontja, nem kifogásolhatja a felperes azt sem, hogy nem a legalacsonyabb árat tevő nyerte a pályázatot. A bírálati szempontok az A/7. alatti mellékletből egyértelműen megállapíthatóak, amelyet alátámaszt az a fellebbezési ellenkérelemben hivatkozott körülmény is, hogy az ajánlatokat nem vitásan két külön zárt borítékban kellett benyújtani, amelyből az egyiknek az árajánlatot, a másiknak a szakmai ajánlatot kellett tartalmaznia.

Az 5. számú kereseti kérelem tekintetében helyesen állapította meg azt is az elsőfokú ítélet, hogy a költség kiszámítható, ezért általános kártérítésnek nem lehet helye. Utal e körben még az ítélet arra, hogy az ajánlati felhívás kifejezetten kizárta költség érvényesítését és a felperes ennek ismeretében vállalta az ajánlat megtételét.

10.4.

A 6. és 8. számú kereseti kérelemmel összefüggésben az ítélet maradéktalanul osztja az elsőfokú bíróság érvelését abban a körben, hogy a felperes az alperes jogsértő magatartását nem bizonyította. Az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokot és az írásbeli bizonyítékokat ezzel kapcsolatosan megfelelően értékelte, a másodfokú bíróság csak utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira. Erre tekintettel szükségtelen volt annak a kérdésnek a vizsgálata, hogy a felperes által megjelölt ún. takarítási ismeretek szellemi terméknek minősülnek-e.

10.5.

A Tpv. 5. §-a szerint tilos máshoz olyan tisztességtelen felhívást intézni, amely harmadik személlyel fennálló gazdasági kapcsolat felbontását vagy ilyen kapcsolat létrejöttének megakadályozását célozza.

A fentiek alapján a 9. számú kereseti kérelem tekintetében az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes és a munkavállaló között fennálló munkajogviszony nem minősül gazdasági, üzleti kapcsolatnak. A rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló mérlegelésével állapította meg azt is, hogy az alperes nem intézett felhívást a felperesi munkavállalókhoz, valamint maga a felhívás megtétele sem bizonyított. Ebben a körben nincs jelentősége annak a fellebbezési hivatkozásnak, hogy a munkavállalók elcsábításának célja az ismeretek megszerzése is volt.

10.6.

A 10. és a 11. számú kereset szerinti elégtétel adása iránti kérelmek 6., 7., 8., 9. és 10. számú kérelmek alaptalanságából következően szintén nem megalapozottak.

10.7.

A felperes alaptalanul kifogásolta a terhére megállapított perköltséget is, mivel annak összege az ítélet tábla álláspontja szerint nem tekinthető eltúlzottnak különös figyelemmel a 120.000.000 forintot meghaladó pertárgyértékre és az alperesi jogi képviselő által kifejtett képviseleti tevékenységre, a tárgyalásokon való eljárásra és az előkészítő iratok benyújtására.

11.

A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján – a fent kifejtett indokolásbeli pontosításokkal, illetve kiegészítéssel – helybenhagyta.

12.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes ügyvédi képviselettel felmerült másodfokú perköltségének megfizetésére, melynek mértékét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5)-(6) bekezdései alapján, a másodfokú eljárás kisebb munkaterhére, a kifejtett képviseleti tevékenységre is tekintettel mérsékelt összegben állapította meg.

Budapest, 2018. október 18.

. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

dr. Balsai Csaba Zoltán s. k.
előadó bíró

dr. Buglyó Gabriella s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bírósági tisztviselő